

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Środa, dnia 12 lutego 1919 roku.

Cena prężeraty:

w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40

Miesięczn. „ 4.80

Za-rosnoszenie

70 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztową:

Kwartalnie Mk. 16.50

Miesięczn. „ 5.50

Kalendarzyk:

Sr. 12.II Eułalji

Czw. 13.II Jana i Dobrosł.

Piąt. 14.II Walentego kapł.

Sob. 15.II Faust. i Jowity

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Obrady Konwentu Senjorów.

Warszawa, 11 lutego (PAT.) Na onegdajszym posiedzeniu Konwentu Senjorów brały udział następujące stronnictwa: Związek Sejmowy narodowo-ludowy, pp.: Grabski Stanisław, Korfanty i Seyda, polska partja socjalno-demokratyczna: Daszyński, Berlicki i Bobrowski, polskie stronnictwo ludowe (piastowców): Witos, Dąbski i Bardel, polskie stronnictwo ludowe: Osiecki i Stolarski, następnie narodowy związek robotniczy: p. Fichna, polskie zjednoczenie narodowe: p. Kamieniecki, polskie zjednoczenie narodowe: Staniszkis. Następnie brali udział p. Maj, sjonista Tohn, żydowski ludowiec Priłudski i poseł Halpern.

Obradom przewodniczył poseł ks. Ferdynand Radziwiłł jako tymczasowy przewodniczący Sejmu. W obradach ponadto uczestniczył w za-

stępstwie prezydenta ministrów podsekretarz stanu dr. Wróblewski, minister spraw wewnętrznych Wojciechowski i dyr. kancelarii sejmowej pan Pomykański.

Zastanawiano się nad kwestją powołania Komisji Sejmowych, a mianowicie jak liczne grupy mogą wchodzić w skład Konwentu Senjorów. Zadecydowano, że do konwentu mogą wejść grupy liczące najmniej 12 członków. Następnie postanowiono wydać legitymacje posłom, np. z Galicji wschodniej i Poznańskiego, którzy legitymacje stracili.

Dziś o godz. 4-ej po poł. obraduje Konwent Senjorów w dalszym ciągu. Na posiedzeniu tym zapadnie decyzja co do następnego plenarnego posiedzenia Sejmu.

DRZEWKA

Owocowe, Parkowe, Krzewy Jagodowe, Ozdobne, Cmentarne, Iglaste, Róże, Kłacza roślin zimotrwałych i t. p. w wielkim wyborze są w Zakł. Ogrodniczym L. Kofačzkowskiego Piórkowska 83. 114 1

KRONIKA.

— Zgon przodownika.

Onegdaj padł ze zbrodniczej ręki bohater obowiązku, człowiek, który złożył swoje życie w ofierze dla miasta — Ignacy Rutkowski, osierocając żonę i dziecko.

Straty tej nie powetuje się rodzinie, ale ażeby dać dowód, że miasto o takich członkach swoich nie zapomina, złożmy dla pozostałej rodziny jakikolwiek fundusik.

Otwieramy składki na rzecz rodziny po Rutkowskim. Redakcja „Rozwoju“ składa na ten cel od siebie marek 10, dyrektor i Tow. Pożyczk.-Oszczęd. Marfiewicz 10 mk.

— Pogrzeb.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. przodownika policji państwowej, Ignacego Rutkowskiego odbędzie się dziś, o godzinie 10-ej rano, w kościele św. Stanisława Kostki, zaś o godz. 11 eksportacja na stary cmentarz katolicki.

W pogrzebie wezmą udział przedstawiciele komisariatów, instytucji społecznych, miejskich, oraz miasta.

— Matki żołnierskie.

Dnia 12 b. m. o godz. 8^{1/4}, wiecz. w lokalu Tow. „Opieki narodowej nad żołnierzem polskim“ przy ul. Średniej № 14, odbędzie się zebranie organizacyjne sekcji „Matek chrześnych żołnierzy polskich“ na wzór istniejących podczas wojny takichże instytucji we Francji, Anglii nawet Rosji.

Komisja organizacyjna uprasza wszystkie kobiety, którym położenie żołnierza polskiego leży na sercu o punktualne i liczne przybycie na powyższe zebranie.

— Ze stow. handlowców polskich.

a) W obecności 130 osób odbyło się ogólne nadzwyczajne zebranie stow. handlowców polskich, pod przewodnictwem p. F. Waszkiewiczza.

Na wezwanie przewodniczącego zebrani wyrazili hołd obrońcom Lwowa i przez powstanie z miejsc uczcili pamięć poległych w walce.

Następnie wysłani na Zjazd pracowników handlowych w Warszawie, delegaci zdawali szczegółową relację. Delegat p. C. Boryśławski przedstawił ogólne wrażenie ze zjazdu; panna Szmidłówna mówiła „O pracy i prawach kobiet“, p. E. Hilszer „O związkach zawodowych i o kasach strajkowych“.

Po wysłuchaniu sprawozdań delegatów, zebrani przyjęli wnioski, aby polecić zarządowi stowarzyszenia, porozumieć się z Radą polskich stowarzyszeń pracowniczych co do projektowanego w Warszawie w miesiącu czerwcu zjazdu, dotyczącego wykonania szeregu uchwał drugiego zjazdu, między innymi, aby celem rozpoznania

Przyjazd Misji koalicyjnej.

Misja koalicyjna, złożona z wybitnych przedstawicieli Anglii, Francji, Włoch i Ameryki—dziś w nocy opuszcza Kraków i rano przybędzie do Warszawy. Wysłano po nią specjalny pociąg. Wszystkie dworce, poczynając od Piotrkowa w stronę Warszawy, będą dekorowane. Dziś z Łodzi odejdzie specjalny pociąg, którym przedstawiciele władz miejscowych i zarządu mogą udać się na spotkanie tej misji.

W Warszawie proszone są cechy i korporacje, aby wyszły na przyjęcie tych wybitnych ludzi. Margrabia Zygmunt Wielopolski stanął na czele komitetu, który ma przyjąć misję.

Sztab generalny wojsk polskich ogłasza:

Jutro o godzinie 12 przyjeżdża do Warszawy generał Barthelen z misją ententy. W skład misji wchodzi, jako reprezentanci Francji były ambasador francuski w Petersburgu pan Noulens i generał Nissel, jako reprezentanci Ameryki ambasador Lerd i generał Kermark, jako reprezentanci Anglii pan Esne Hovario Carto de Villart, jako reprezentanci Włoch pan Pontenio i generał Romei.

Przegląd lekarzy.

W dniu wczorajszym odbył się w lokalu Powiatowej Komendy Uzupełnień pierwszy na podstawie nowej ustawy poborowej przegląd lekarzy, zmobilizowanych Dekretem Naczelnika państwa. Obejmował on lekarzy miasta Łodzi, powiatu łódzkiego, łaskiego i brzezińskiego, w wieku do 35 lat. Ogólna liczba w tym wieku lekarzy wynosiła 52, z których tylko jeden nie stanął do przeglądu z powodu obłożnej choroby.

Komisji przewodniczył pułkownik Koiszewski, komendant PKU, w asystencji czterech oficerów, którzy pełnili przy komisji służbę kancelaryjną, tak że popisowi lekarze byli obsługiwani wyłącznie przez oficerów. Orzeczenia lekarskie wydawali: lekarz kap. dr. Trawiński i cywilny lekarz dr. Kocpiński, delegowany przez władze miejskie. Stronę wojskową przeglądu prowadził zastępca komendanta PKU, por. Wąsowicz. W komisji również poraz pierwszy na podstawie nowych przepisów poborowych brali udział w charakterze komisarzy rządowych imieniem miasta Łodzi inż. Teodor Gałaska, imieniem pow. łódzkiego Jan Augustowski, imie-

nem pow. łaskiego pp. Feliks Wiłski i Antoni Olszewski.

Na ogólną liczbę 51 przeglądniętych uznano za całkiem niezdatnych 2 lekarzy, za czasowo niezdatnego 1. Jako zdatnych do frontowej służby lekarskiej 21, do szpitalnej 27 — razem zdatnych 48.

Bitwa nad granicą.

Z Kalinowej pod Zduńską Wolą piszą nam: Nad granicą Poznańską ciągnie się od dłuższego czasu wielka bitwa. W Kalinowej słychać wyraźnie huk armat. Bitwa się toczy prawdopodobnie w odcinkach Wołczyn (Konstadt) — Namysłów — Synów (Polnische Warzenberg) — Grabów — Ostrzeszów — Kempno.

Przerwana komunikacja.

Poznań, 11 lutego (PAT.) Z powodu ataków niemieckich na Wronki ostatnie połączenie kolejowe z Berlinem przez Krzyż przerwane.

nych mas pracowniczych z przebiegiem zjazdu wydrukować uchwały zjazdu oraz wszystkie referaty wygłoszone na zjeździe, jak również utworzyć w Łodzi stałą podkomisję zjazdową, która by pozostała w ścisłym kontakcie z główną komisją warszawską.

Postanowiono podwyższyć składkę członkowską z 1 mk. 50 do 3 mk. miesięcznie, przy czym z funduszu składek przeznaczyć 10% na budowę własnego domu.

Wpisowe określono na 10 mk.

— **Nowe stronnictwo niemieckie.**

Już przed kilkunastu dniami ogłosiliśmy o powstaniu nowego stronnictwa niemieckiego w Łodzi. Zawiązało się ono z ludzi więcej umiarkowanych i pragnie dążyć do zgodnej pracy z polakami.

Stronnictwo to uchwaliło następującą rezolucję:

„Uważamy i deklarujemy się za równych, lojalnych obywateli Rzeczypospolitej polskiej i żądamy abyśmy za takowych uznani zostali na równi z obywatelami polakami ze wszystkimi na nich ciążącymi obowiązkami i przysługującymi im prawami. Jednocześnie oświadczamy i podkreślamy, że nie wspólnego nie mamy z grupą osób, która podczas okupacji w imieniu łódzkich Niemców występowała i ze szkoda dla dobra wspólnego naszego i naszych współobywateli działała.

Aby dać wyraz tej różnicy pomiędzy naszymi zapatrywaniami, sposobem myślenia i kierunku naszego postanowiliśmy jednogłośnie nazwać się: „partją niemiecką — polskiej demokracji”

Jaskinia hazardu.

a) Przed tygodniem kasjer komitetu opieki nad bezrobotnymi, p. Gryzer, wciągnięty do gry hazardowej przegrał 6,000 marek. To dało powód do wykrycia dobrze zorganizowanej szulerni, której kierownikiem — pod nazwą zalegalizowanego klubu artystyczno-literackiego przy ulicy Zielonej № 20, był niejaki p. Zygmunt Majewski clemne indywidjum.

Miał on już jedną sprawę o grę hazardową w zamkniętym już stowarzyszeniu Filatelistów. Lokal, w którym odbywały się gry hazardowe, urządzone był z wielkim komfortem.

Majewski dla pewności zorganizował obsługę z pośród swoich krewnych. Portjerem był jego stryj, sekretarzem kuzyn. To samo dotyczyło kelnerów.

Wczoraj, o godz. 2-iej w nocy, silny oddział policji osaczył lokal klubu, wewnątrz którego znajdowali się już w hazardzie gracze dwaj funkcjonariusze przydzium policji. Gdy portjer

spozstrzegł niebezpieczeństwo wnet za pomocą naciśnięcia nogą guziczka ukrytego w podłodze, dał sygnał. Na sali w tym momencie zgasły światła.

Na skutek alarmującego sygnału gracze w panicznym popłochu poczęli uciekać, ale im zastąpiła drogę policja, obsadziwszy konspiracyjne wyjścia.

Po dokonaniu szczegółowej rewizji, policja zabrała kilkadziesiąt tysięcy marek, spisała nazwiska graczy, zaś p. Majewskiego i jego żonę „famiijkę” oraz wszystkich kelnerów osadziła pod kluczem. — Lokal szulerni opieczętowano.

Nadmienić należy, że założycielami tego klubu artystyczno-literackiego byli: prof. Szszmidowicz (prezes), Henryk Błażewski, Henryk Heiman, Lucjan Wiśniewski, J. Librach, Stefan Pokora, Henryk Lachman i Alfred Szymkowski. Sledztwo w toku.

— **Z głównej komisji wyborczej.**

a) Pod przewodnictwem sędziego p. St. Cygańskiego odbyło się zebranie przewodniczących miejscowych komitetów wyborczych, na którym omawiano sprawę techniki wyborów, przy czym wyjaśniono, iż stosownie do rozporządzenia ministerjum spraw wewnętrznych z dnia 17-go grudnia 1918 r., głosowanie odbywać się będzie kartami jak do Sejmu.

Każdy komitet wyborczy w dniu głosowania dobiera sobie 2-ech wyborców do asystowania przy wyborach.

Składanie głosów do urn wyborczych odbywać się będzie w d. 23 lutego od g. 8 rano do 10 wieczorem.

— **Z cechu.**

Cech majstrów robót asfaltowych i dekarzich zaprasza na nabożeństwo we środę, d. 12 b. m., o godz. 11, do kościoła św. Krzyża. Pożem nastąpi pierwsze zebranie cechu.

— **Falszywe 50 markówki.**

a) W mieszkaniu Wandy Roser przy ul. Długiej nr. 105 policja wykryła na sumę 3000 mk. falszowych 50 markówek. Roser aresztowano oraz zabrano korespondencję i paszporty różnych osób.

— **Wymówienie posad.**

a) Z powodu wyczerpania się funduszy zarząd szpitala małżonków Poznańskich wymówił z dniem 1 kwietnia rb. posady całemu personelowi administracyjnemu, służby wyższej i niższej.

Wykonanie postanowienia nastąpi o ile magistrat nie zaakceptuje podwyższenia stawek szpitalnych do 12 (woddziale wewnętrzn.) i 15 mk. (w oddz. chirurgicznym).

— **Ze szpitala Poznańskich.**

a) W ambulatorjum szpitala Poznańskich skasowane zostały przyjęcia bezpłatne chorych oraz wydawanie lekarstw ambulatoryjnych, bez odpowiednich zaświadczeń o niezamożności.

— **Pociąg Warszawa—Poznań.**

Dyrekcja kolejowa wyjaśnia, że pociąg bezpośredniej komunikacji pomiędzy Warszawą i Poznaniem kursować będzie według poprzedniego układu, t. j. przybywać będzie do Warszawy we wtorki, czwartki i soboty, odchodzić zaś z Warszawy we wtorki, czwartki i niedzielę.

TELEGRAMY.

Komunikat wschodni.

Warszawa, 11 lutego. Litwa i Białoruś: Grupa generała Listowskiego: Po drobnych potyczkach zostały zajęte Makoryty i Mokran. Kawalerja stoi pod Kobryniem.

Wołyń. Grupa generała Rydza Smigłego: Pod Wyżwą i Zabłociem nasza kawalerja rozpedziła bandy chłopskie, chcące uszkodzić tor kolejowy.

Na innych frontach sytuacja bez zmiany.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego *Haller*, pułkownik.

Komunikat zachodni.

Poznań, 11 lutego. Komunikat sztabu generalnego z dnia 11 lutego. Front północny: Sytuacja bez zmiany. Atak na Czarnków odparto. Noc minęła spokojnie.

Front zachodni: Pod Kramskiem i Podmokłem utarczki patroli. Nową Wieś i Nowy Świat ostrzeliwała artylerja niemiecka. Przy wczorajszym ataku na Łanicę zdobyto 2 kulomioty. Na froncie Lewice—Błaki—Hamernia nieprzyjaciel ponowił ataki. Walka jeszcze w toku.

Front południowy: Pod Lesznem spokój. Wczorajszy atak wroga na wschód od Rawicza znacznymi siłami wykonany, odparto w zupełności. Swolno i Zielona Wieś początkowo stracone, odebrano w kontrataku. Zdobyto przytem 1 działo, 1 kulomiot, kuchnię polową, konie i amunicję. Straty nieprzyjaciela bardzo ciężkie. Na innych odcinkach spokój.

Szef sztabu.

Dokumenty.

Paryż, 11 lutego. (PAT). „Temps” pisze, że sekretarz stanu spraw zagranicznych w Austrii niemieckiej dr. Bauer znalazł wśród tajnych dokumentów Ballplatzu sprawozdanie przygotowane przez Wilhelma II i Franciszka Józefa I, w którym zaznaczono konieczność wypowiedzenia wojny Serbji, aby zabezpieczyć całość Austro-węgier i dać Niemcom sprzymierzeńca silnego i solidowanego. To sprawozdanie zredagowane było w czerwcu 1914 roku pochodzi z czasów przed zamachem Sarajewskim i stanowi nowy niezbity

Nasza Ziemia,

nafta i sól

żelazo i węgiel,

poręczają pewność

Pożyczki

Państwowej.

252 1

dowód, że państwa centralne zamierzały rozpocząć wojnę.

Prądy wojownicze.

Wejmar, 11 lutego (PAT.) Na wspólnym posiedzeniu posłów Marchji wschodniej przemawiał także minister wojny Reinhardt. Powiedział on, że rząd ma zwracać pilną uwagę na kwestję wchodnią i uczyni wszystko, aby zażegnać niebezpieczeństwo, grożące od polaków. Rząd nabrał przekonania, że dotychczasowy sposób gromadzenia wojska nie jest wystarczający i że trzeba przystąpić znów do poboru przymusowego, ale że ma się to stać w okęgach szczególnie zagrożonych. Młodzi ludzie, wszystko jedno czy rzemieślnicy, czy robotnicy, czy naukowo wykształceni muszą — oświadczył Reinhardt, znów zdawać sobie z tego sprawę, że chronią własną swoją przyszłość, jeśli chwycą za broń w obronie ojczyzny.

Pieniądze bolszewików.

Monachjum, 11 lutego. (PAT.) „Münchner Post” donosi: Z oświadczenia niezawisłych socjalistów Batha i Cohna dowiedziano się powszechnie, że bolszewicy utrzymują bezpośrednio tajną dyplomację celem finansowania Lenińskiej rewolucji wszechświatowej. Jak się te rzeczy robi w bolszewickiej Rosji okazuje fakt, że rząd sowiektów dał do rozporządzenia Krakowskiemu, delegatowi pokojowemu na Ukrainie, 70 milionów rubli na cele gospodarcze, która to suma pod koniec zmalała do 22 milionów rubli. 48 milionów obrócono na agitację. Podobne a nawet jeszcze większe kwoty poszły na propagandę na Litwie, w Niemczech, a szczególnie w Polsce, na Krym i na Bałkanach, a wreszcie także w krajach neutralnych i krajach ententy.

Ściszone żądania.

Zurych, 11 lutego. (wł.) Turyńska „Stempa” donosi, że Włochy przedstawiły kongresowi pokojowemu żądania swoje, a między innymi domagają się od mocarstw centralnych zwrotu strat w sumie sześciu miliardów lirów.

Czego żądają czesi.

Praga, 11 lutego. (wł.) Czesci żądają włączenia do swego państwa Moraw, Słowacji, Śląska cieszyńskiego i części pruskiego, aby w ten sposób zaokrąglono sumę mieszkańców do 13 milionów osób.

Niczego ich nie nauczyła.

Lyon, 11 lutego. (PAT.) Z Berna donoszą dzienniki tutejsze: Niemiecki imperjalista Dawid śmiał mówić o Alzacji i Lotaryngji jako o ziemiach niemieckich. Wskazuje to, że umysłowość ludzi politycznych z tamtej strony Renu pozostała taką samą, jaką była przed wojną i że porażka do tej pory niczego ich jeszcze nie nauczyła.

ś. † p.

Apolonia z Piotrowskich Kusak

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 10-go lutego o godz. 11 przed południem, przeżywszy lat 44.

Ekspozycja drogich nam zwłok nastąpi dnia 12 b. m. o godz. 5 po poł. z domu żałoby przy ulicy Aleksandrowskiej Nr. 19 do kościoła N. M. P. na Starym Mieście. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w czwartek, o godz. 9 rano, poczym nastąpi wyprowadzenie zwłok na stary cmentarz katolicki.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

245 1

Mąż z Rodziną.

ś. † p.

Stefan Jastrzębski

ofiarą służby obywatelskiej po ciężkiej chorobie zmarł w Brzezinach, przeżywszy lat 36.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na starym cmentarzu katolickim nastąpi w środę, dnia 12-go lutego, o godzinie 4 po poł.; nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele ś-go Józefa, w czwartek, o godzinie 9 i pół rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają

Matka, siostra i brat.

Kara za niestawienie się do wojska.

Warszawa, 11 lutego. (PAT.) Wydział prawowy ministerstwa spraw wewnętrznych komunikuje, że pan minister spraw wewnętrznych rozesał do komisarzy ludowych okólnik treści następującej: Na podstawie dekretu Naczelnika z dnia 4 lutego 1919 r. w sprawie uchylania się od służby wojskowej zarządzam niniejszym, co

następuje: Do nakładania kary w drodze administracyjnej od uchylania się od służby wojskowej zostają upoważnieni komisarze ludowi. Osadzonym pozostawia się prawo odwołania się jedynie co do wymiaru kary do ministerstwa spraw wewnętrznych w ciągu dni 8 od daty doręczenia orzeczenia karnego.

Czego żąda Japonia.

Paryż, 11 lutego. (PAT.) Delegacja japońska przypominała warunki, pod którymi rząd japoński przystąpił do wojny. Wzaman za to Japonia żąda terytorjów Szantungu i grupy wysp Karolińskich i Marszałkowskich.

Walki w Berlinie.

Berlin, 11 lutego. (PAT.) W Berlinie powtórzyły się wczoraj znów walki między wojskiem rządowym a ludnością cywilną. Kilka osób zabitych, 14 rannych. Wobec niespodziewanie silnego oporu musiało wojsko zażądać pomocy. W niektórych miejscach musiano walczyć nawet wewnątrz domów. Spartakusowcy stawili silny opór, wznosząc okrzyki: zemsta za Liebknechta. Pod wieczór zapanował spokój i wojsko mogło wrócić do koszar.

Aleksander u Clemenceau.

Paryż, 11 lutego. (PAT.) W niedzielę rano ks. Aleksander, regent serbski, udał się do ministerjum wojny, gdzie dłuższy czas rozmawiał z panem Clemenceau.

Konferencja.

Paryż, 11 lutego. (PAT.) Telegram iskr. Tużejszy korespondent „Morning Post” donosi, że w ostatnich 10 dniach przyspieszono ogromnie prace konferencji pokojowej. Stosunki między Włochami a Grecją dzięki interwencji Venizelosa ułożyły się pomyślnie i wywierają większy wpływ, niż by się można było spodziewać.

Paderewski do górali.

Warszawa, 11 lutego. (PAT.) Prezydent ministrów Paderewski wystosował następującą depeszę do wójta gminy Zakopiańskiej: Roy, wójt gminy Zakopiańskiej. Życzenie jakieś przesłał Wójcie imieniem gminy Zakopanego było dla mnie chwilą radości. Najpiękniejsze wspomnienie mego życia łączą się z Tatrami i z Waszym Zakopanem. U Was to, u stóp Gwentu, myśl polska staje się szczytniejsza i potężniejsza. Mocny duch ludu Waszego był i będzie obrazem siły polskiej. Godziny ciężkich przeżyć naszych wspólnych, żatroskany wzrok, wydzierający się ze wszystkich krańców polskich za południowe granice Wasze na Spiz i Orawę nabierają otuchy pośród widziadeł, budzących smutek. Wstanie obraz górala i całej Waszej orlej

rasy podhalańskiej. Wiem i wierzę, że lud podhalański okaże się godnym swego patriotyzmu i wszędzie, dokąd Ojczyzna zawezwie swoich synów, on stać będzie w pierwszym szeregu bohaterów.

Podp. I. Paderewski.

Czy to prawda?

Poznań, 11 lutego. (PAT.) „Deutsche Bergwerkszeitung” wychodząca w Essen donosi, że warszaty okrętowe Schichaua w Gdańsku i w Elblągu zakupili Amerykanie za 160 milionów marek. Dotychczasowy właściciel tych zakładów pogodził się z myślą, że Gdańsk niepozostanie już długo niemieckim, bo inaczej nie sprzedałby tak ważnej dla niemieckiego handlu placówki.

Riały orzeł.

Poznań, 11 lutego. (PAT.) W Opolu ukazało się nowe pismo pod tytułem „Der Weisse Adler”, które w języku niemieckim pragnie wystąpić przeciwko fałszom szerzonym przez nieuczciwą prasę niemiecką o Polsce i polakach.

Wystąpił.

Poznań, 11 lutego. (PAT.) Z Weimaru donoszą, że dr. Dawid po wyborze swoim na prezydenta złożył godność przewodniczącego we frakcji socjalno-demokratycznej.

Wyjazd królowej.

Luksemburg, 11 lutego. (PAT.) Była wielka księżna luksemburska Marja Adelaida opuściła kraj, by się udać do Szwajcarii.

Otwarcie izby lordów.

Londyn, 11 lutego. (wł.) Izbę lordów otwarto wśród tradycyjnego ceremoniału. Na wniosek unjonisty pułkownika Midmaya wybrano prezydentem izby gmin Loewtaera.

Otwarcie izby gmin.

Londyn, 11 lutego. (PAT.) Zebrała się także izba gmin. Izba jest w komplecie, galerje były przepelnione.

Bolszewizm w Prussach.

Poznań, 11 lutego. (wł.) Do Prus powróciło 12,000 żołnierzy niemieckich. Cała ta armja składa się z samych bolszewików, którzy szerzą te ideje wśród wojska i chłopów.

Dnia 10 b. m. o godz. 10 m. 10 włączorem zmarł wskutek rany, otrzymanej z ręki morderczej komunisty niemieckiego, ukochany mąż i ojciec

ś. † p.

IGNACY RUTKOWSKI

przedownik 7 komisariatu

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Stanisława Kostki dn. 12 b. m. o godz. 10 rano, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na stary cmentarz katolicki.

Na smutny ten obrządek zaprasza rodzinę, znajomych i kolegów pozostała w nieutulonym żalu

245—1

Żona i córka.

List generała Hallera.

Kraków, 11 lutego. „Goniec Krakowski” donosi: Dn. 8-go b. m. nadszedł do Krakowa list gen. Hallera z Paryża do jego znajomych. W liście tym pisze gen. Haller:

„Nareszcie będę w Polsce, ale tyle trzeba było pokonać trudności, aby to pozwolenie uzyskać”.

List datowany jest z d. 19-go stycznia b. r.

Książę Radziwiłł.

Warszawa, 11 lutego. Przewodnictwo na pierwszym posiedzeniu Sejmu ustawodawczego objął Ferdynand Radziwiłł, który jest najstarszym wiekiem posłem. Liczy bowiem 89 lat.

Dla posłów.

Warszawa, 11 lutego. (PAT.) Ministerstwo komunikacji rozesało do wszystkich stacji następującą depeszę: Ponawiam depeszę z dnia 7 lutego: Posłowie na Sejm za okazaniem legitymacji stwierdzającej ich godność poselską, mają prawo do bezpłatnego przejazdu i pierwszeństwo we wszystkich pociągach pasażerskich i klasach pomiędzy ich okręgiem wyborczym a Warszawą przez cały czas trwania mandatu.

Upadek Bolszewizmu.

Mińsk, 11 lutego. (wł.) Bolszewicy ponieśli ciężką porażkę.

Stokholm, 11 lutego. Rozesła się tu wieść, że bolszewicy rozsypują się w Rosji.

Duchowieństwo czeskie.

Praga, 11 lutego. (wł.) Duchowieństwo czeskie postanowiło wprowadzić do liturgji język czeski, znieść celibat księży i zaprowadzić sobor narodowy jako władzę kościelną.

Na froncie zachodnim.

Berlin, 11 lutego. (PAT.) Rolf Brandt korespondent dziennika „Taegliche Rundschau” pisze: Stan rzeczy pod Bydgoszczą w ostatnich dniach stale się pogarsza. Część bataljonu „Grenzschutz” uważa, że zadanie jej jest politykowanie, a nie walka z polakami. Współdziałania prawie że niema. Tak więc polacy zajęli nie tylko Szubin i Rynarzewo, lecz także miejscowość Grünthal, a patrole ich stoją tuż pod Nakłem. Pociąg z Torunia, wiozący 400 żołnierzy z Rosji, zatrzymano w Strehlau. Ci z pomiędzy żołnierzy, którzy dobrowolnie zgromadzili się do utrzymania w ruchu kolej Bydgoszcz—Nakło—Piła, zostali uzbrojeni. Dworzec w Nakle ostrzeżliwa artylerja polska. Jeśli posiłkom wysłanym nie da się dziś wieczorem zmienić stanu rzeczy, to musimy liczyć się z przerwaniem połączenia kolejowego Berlin—Toruń. Położenie jest bardzo poważne.

Drobne sukcesy wczorajsze w odcinku Piły dają znaczenie tylko miejscowe.

W jaki sposób minister Hirsch mógł dojść do dyplomatycznej opinji trudno dociec.

W Bydgoszczy tego przekonania jeszcze nie miał i nikt go mieć nie może.

Tylko pospieszna, częściciwa mobilizacja zagrożonych ziem może jeszcze pomóc.

„Grenzschutz” z każdym dniem coraz mniej dopisuje.

Klub Witosa.

Warszawa, 11 lutego. (PAT.) Klub posłów polskiego stronnictwa (piast), liczący 40 członków, ukonstytuował się, wybierając prezesem posła Witosa, wice-prezesem posłów Bardla i Dąbskiego, sekretarzami posłów Rączkowskiego i Cwikowskiego.

General Barthelemy'ego.

Lwów, 11 lutego (PAT.) General Barthelemy wyjechał wczoraj wraz z członkami misji angielskiej i francuskiej oraz towarzyszącymi oficerami polskimi do Krakowa. Decyzja co do wyjazdu zapadła w ciągu dnia wczorajszego. General Barthelemy wyjeżdża do Warszawy, aby zgłosić się u misji entente, wysłanej z ramienia Kongresu pokojowego. General Barthelemy i pułk. Schmidt bawili we Lwowie 3 tygodnie i zjawiają się obecnie z poważnym materiałem informacyjnym przed misją Kongresu pokojowego, której mogą sprawować na podstawie własnych spostrzeżeń.

Duże zgrupowanie.

Warszawa, 11 lutego (PAT.) Ukonstytuowała się tymczasowa komisja parlamentarna Sejmowego Związku Narodowo-Ludowego. W skład komisji wchodzi: Władysław Grabski, Seyda, Staniszkis, Zamorski, Krzykowski, Harasz, St. Grabski, Korfianty i Woytan. Wedle obliczenia

tych nowego związek ten liczyć będzie około 96 posłów.

Klub opiera się na zasadzie, że wszystkie należące do związku grupy, zobowiązane są głosować w myśl uchwały większości klubu w sprawach następujących: Konstytucja, skarb, wojsko sprawy zagraniczne. Do związku wchodzi grupy: Związek narodowy, Zjednoczenie ludowe, irześcijsko-ludowe, klub narodowo-demokratyczny i bezpartyjny.

Zgrupowanie poselstw.

Warszawa, 11 lutego (PAT.) Do tej pory (godz. 10 i pół wiecz.) ugrupowały się następujące stronnictwa: Wolne stronnictwo chłopskie postępowe (grupa ks. Okonia); 2) grupa posła Stapińskiego; 3) polskie stronnictwo ludowe; 4) polskie stronnictwo ludowe (piastowcy); 5) polskie zjednoczenie ludowe.

Wstrzymanie żołnierzy.

Berlin, 11 lutego (PAT.) Bawarska Rada żołnierzy, dowiedziawszy się o tem, że bawarskie

oddziały wojskowe czekają w Augsburgu na odjazd na wschód jako „Ostschutz“, wstrzymała telefonicznym rozkazem ten wyjazd.

Praywr o nie ruda.

Kraków, 11 lutego. (wt.) Na linii kolejowej Jarosław-Lubieszów wznowiono normalny ruch pociągów osobowych i towarowych.

Znalezienie rozporządzenia.

Warszawa, 11 lutego. (PAT.) Ministerstwo przemysłu i handlu ogłasza rozporządzenie o zniesieniu ograniczeń w przewozie maszyn i narzędzi rolniczych.

Dostaną „szokku“.

Berlin, 11 lutego. (PAT.) Dziś podpisano w Spaa układ między ententą a Niemcami, w myśl którego Niemcy dostaną 30,000 ton tłuszczu wieprzowego i wieprzowiny, oraz 250 tysięcy ton mleka zgrzeszonego. Niemcy muszą zapłacić za to złotem i dówizami zagranicznymi.

Polski Związek elektrotechników. BIAŁA SALA HOTELU MANTEUFLA.

Połowa dochodu na obrońców Lwowa, druga połowa na kursa zawodowe elektrotechników.

W sobotę, 15-go lutego o godz. 7 wieczorem: **KONCERT-RAUT** Laskawy współdziałają przyjmując panie: Szreniawa (deklamacja), Zgliczyńska (taniec), A. Matyjkówna (śpiew); oraz p-wie: K. Tatarski (piosnki), P. Piłarski (deklamacja), W. Rychter (skrzypki), Gacke (wiolonczela), O. Dobrowald (xylofon), B. Ulas (akompanjament), jak również szereg zaproszonych amatorów. Cena wejścia dla panów mk. 4, dla pań mk. 3. Bilety nabywać można w Związku prac. elektr. Sienkiewicza 22, a w dzień koncertu przy kasie. **Bufet własny. Ceny przystępne.**

Magistrat miasta Jędrzejowa **poszukuje odpowiedzialnego Przedsiębiorcy** do urządzenia oświetlenia elektrycznego, tak placów i ulic miasta, jak też i domów prywatnych. Zgłoszenia przyjmuje kancelarja Magistratu miasta Jędrzejowa do dnia 15 marca r. b. włącznie. **BURMISTRZ** m. Jędrzejowa. 241 2

Poludniowa 36. - SALA WARSZAWSKA - Poludniowa 36. W sobotę, dnia 15-go lutego r. b. **Związek Zawodowy Pracowników :: i Pracownic Fryzjerskich ::** URZĄDZA **Wielką Zabawę Taneczną** połączoną z programem, dla członków i gości. **Bufet własny. :: :: :: :: :: Bufet własny.** Początek punktualnie o godz. 8 i pół wieczorem. 246-5

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi ulica Krótka Nr. 9 podaje do wiadomości pp. Członków, że w stosunku do stróżów domowych stoi na stanowisku umowy, zawartej ze stróżami dnia 28-go listopada 1918 r. i podpisanej przez ich Związek Zawodowy i przedstawicieli naszego Stowarzyszenia. Żadnych nowych warunków, postawionych obecnie przez stróżów, Zarząd zaakceptować nie może. Jednocześnie zawiadamia się pp. właścicieli domów, poszukujących stróżów, że mogą takowych otrzymać za pośrednictwem naszego Stowarzyszenia. Blizszych wiadomości udziela biuro Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi, ul. Krótka Nr. 9. 249 1 **ZARZĄD.**

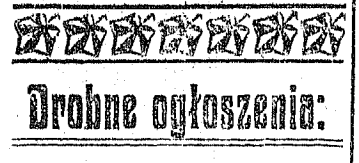
Wyjazd zagranicę dnia 20 lutego, przyjmuję zlecenia. Orla Nr. 5, m. 4. 242-3

Poc ukiwany jest uczeń lub student do wspólnego pokoju za opłatą lub też za pomoc w nauce. Oferty składać pod M. K. Nr. 25. 208-1

Dr. Feliks Skusiewicz powrócił. ul. Andrzeja Nr. 13. Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół p.p. Panie 11-12 rano. 91-0

Dr. Zygmunt Ługowski ul. Konstantynowska Nr. 31. Choroby kobiece i akuszerja Przyjmuje od 4-7 p. p. 171-5

Dr. H. Sadkowski choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszki) Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120. Od 9-11 rano i od 5 do 7 po poł. 136-0

Drobne ogłoszenia: A. A. Meble najtaniej w wielkim wyborze poleca magazyn mebli Władysława Romiszewskiego, Piotrkowska Nr. 116, I p. front. 525-8 A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, z gwarancją za złoto 56 próby; od 40 marek para. W mieszanin prywatnym, Brzezińska 10 Jan Placek. 533 25

A. A. Resztki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi, Piotrkowska 34 2 piętro fr. Łokieć, na bekieszki baruki od 30 mk. " na Ubrania ucz. " 30 " " na Męskie " 35 " " na Dziecinne " 14 " " na Spodnie " 20 " " na Kamizelki szt. " 25 " " na Palta " 23 " " na Suknie i kostj. " 15 " " na Bluzki i spód. " 8 " " Alpagai kajg dub. 20 " " Chastki " 18 " 140-8

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje ul. Piotrkowska 199, m. 14. 472-5

A Sprzedaję różne meble używane. Dzielna 11-25, Derejski. 529-8

B. Łóżka, materace, szafy, stół, krzesła, otomane, tremo, salon, maszynę do szycia, fotel, obrazy sprzedam. Karola 8, m. 14, lewa oficyna, I piętro. 580-5

Do sprzedania: Linoleum, pladtery i inne rzeczy. Wiadomości: Mleczarnia „Rogów“, Piotrkow 3 ska 59. 109 : 2

L osy R. G. O. są do nabycia w Administracji „Rozwoju“, 0

M eble sprzedaję: sypialnie: ma choniovą, dębową, krzesła, stoły, kredensa, oraz garnitur Piotrkowska 108, Przędziecki. 492-1

M echaniczną szluszarnię i kantor przy urządzeniem sprzedam. Oferty proszę składać w „Rozwoju“, „Szluszarnia“. 577-3

poszukuję pokoju z kuchnią, wraz z elektrycznym oświetleniem, w śródmieściu. Oferty w „Rozwoju“, „S. A.“. 574-3

potrzebny korepetytor do przygotowania ucznia do siódmej klasy Szkoły Realnej. Oferty z podaniem warunków w „Rozwoju“ pod „Korepetytor“. 584-1

P otrzebna dziewczyna do wystykiego. „Elektrownia“, Targowa. 581-3

potrzebuje zaraz 2 lub 1 pokoju z kuchnią wraz z elektrycznym oświetleniem, możliwie w pobliżu kościoła. Wiadomość ks. Górecki Ogrodowa 22. 565-1

P recz z paskarstwem i Za 7 mk. pierwszorzedna imit skóry, zakład podzelnowniczy „Erfag“, Piotrkowska 189, I piętro, front tamże gotowe obuwie po cenach fabrycznych. 570-1

potrzebna praczkai prasowaczka do pralni Cegielniana 69. 560-1

potrzebna zdolna panna do ubierania kapeluszy i zdolna podręczna. Piotrkowska 111 m. 9 566-2

poszukuje 6,000 marek po To warzystwie. Oferty w Administracji pisma pod K. 556-1

pożne meble zaraz sprzedam. Radwajska 55, m. 10. 555-2 **S** kradziono w tramwaju portfel z pieniędzmi i paszportem wydanym w Kijowie przez poselstwo Polskie na imię Antoniego Smolki. 571-2

S tenorzysta, pianistka, sekretarka, buchalterki i biuralistki zostają szybko przysposobione do objęcia posad biurowych. Kursy buchalteryjne Piotrkowska 70. 551-2

S uka jednorożca, rasy wilczej, jak również szczenięta wilkołki do sprzedania. Ul. Ogrodowa Nr 35, od 9-iej do 4 po poł. 532-3

U czeń V-iej klasy gimnazjum poszukuje lekcji lub korepetycji. Oferty składać pod „lekcje“ w redakcji „Rozwoju“ 489-24

W Aleksandrowie pod Łodzią jest do sprzedania dom z placem i piekarnią i na tymże placu znajduje się 100 tysięcy cegły, a mogę sprzedać osobno dom z piekarnią. Wiadomość na miejscu. Cena przystępna. Ulica Pażenczewska Nr 35, właściciel K. Bryszewski. 578-25

Z araz do sprzedania urządzenie sklepowe, składające się z bufetu i kredensu, nadające się do restauracji, lub składu aptecznego. Obejrzeć można u J. Luby, Rokicińska Nr 64, w piwni. 578-1

30,000 Marek potrzeba na 1-szy numer hipoteki. Łaskawe oferty proszę składać do Redakcji „Rozwoju“ pod „U. P. 30“, 576-3

Zagubione dokumenty.

A bram Wigdor Herszenberg zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 553-1

J an Fiks zagubił legitymację chlebową wyd. na 4 osoby 575-1

S tetan Zagner zgubił papiery rzeźnicze, wydane przez urząd starszych w Błaszach. Znalazcę uprasza się o zwrot w Magistracie miasta Pabjanic. 585-2

S kradziono portfel wraz z dwoma paszportami, rosyjski i niemiecki, wyd. w m. Łodzi, oraz dokument wojskowy, legitymację chlebową na 5 osób i legitymację dla bezrobotnych na imię Leona Proce. 573-1

Z aginęły 2 paszporty niemieckie wyd. w Łodzi na imię Jozef Kaplon i Zyse Róża Kaplon 544-2

Z nalaziono damski zegarek srebrny z dewiską wiszącą z paciorków. Odebrać można Targowa 32 m. 12. 580-3

Z aginęła czerwona legitymacja zapomogowa wyd. na imię Józefa Józwiaka. 579-1